

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો :

- (1) હું સૂર્યથી સીધી નજીકનો ગ્રહ છું.
(A) પૃથ્વી (B) બુધ (C) શુક્ર (D) નેપ્ચ્યૂન
- (2) 0° અક્ષાંશવૃત્ત કયા નામે ઓળખાય છે ?
(A) ઝિનિચ (B) કર્કવૃત્ત (C) વિષુવવૃત્ત (D) મકરવૃત્ત
- (3) 23.5° ઉ.અ. અને 66.5° ઉ.અ. વચ્ચે કયો કટિબંધ આવેલો છે ?
(A) શીત (B) સમશીતોષ્ણ (C) ઉષ્ણ (D) તમામ
- (4) હું મારી ધરી પર 23.5° નો ખૂણો બનાવું છું ?
(A) સૂર્ય (B) ચંદ્ર (C) પૃથ્વી (D) શુક્ર
- (5) સૂર્યનો ક્રાંતિવૃત્ત વિષુવવૃત્તને વર્ષમાં કેટલી વાર છેદે છે ?
(A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
- (6) કોના અંતરાયથી પૃથ્વી પર 'સૂર્યગ્રહણ' જોવા મળે છે ?
(A) ચંદ્ર (B) સૂર્ય (C) પૃથ્વી (D) એક પણ નહિ

2. મને ઓળખો :

- (1) મને ભીમકાય ગ્રહ પણ કહે છે. _____
- (2) મને ઓર્બિટ તારીખ બદલવી પડે. _____
- (3) હું 90° દક્ષિણ અક્ષાંશ છું. _____
- (4) હું પૃથ્વીની આસપાસ ફરું છું. _____
- (5) હું ન હોઉં તો જીવસૃષ્ટિ નાશ પામે. _____

3. નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો :

- (1) ચંદ્ર સ્વયં પ્રકાશિત છે.
- (2) નેપ્ચ્યૂન નીલા રંગનો ગ્રહ છે.

- (3) પૃથ્વી પર દોરેલી કાલ્પનિક આડી રેખાઓને અક્ષાંશ કહે છે.
- (4) 21મી જૂને કર્કવૃત્ત પર શિયાળો હોય છે.
- (5) વિષુવવૃત્ત પર ખૂબ જ ઠંડી પડે છે.
- (6) 90° ઉત્તર અક્ષાંશ ઉત્તર ધ્રુવ કહેવાય છે.

4. એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો :

- (1) પૃથ્વીની ગતિઓ કેટલી છે ?
- (2) ધ્રુવનો તારો કઈ દિશામાં જોવા મળે છે ?
- (3) સૂર્યમંડળનો સૌથી ચમકતો ગ્રહ કયો છે ?
- (4) 180° રેખાંશવૃત્ત કયા નામે ઓળખાય છે ?

5. ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો :

- (1) પૃથ્વી પોતાની ધરી પર ન ફરે તો શું થાય ?
- (2) અક્ષાંશવૃત્ત અને રેખાંશવૃત્ત એટલે શું ?
- (3) ફેબ્રુઆરી માસમાં ક્યારેક 29 દિવસ હોય છે - વિધાન સમજાવો.
- (4) કયા ગ્રહો આંતરિક ગ્રહો તરીકે ઓળખાય છે ?
- (5) ઉત્તરાયણ એટલે શું ?